

Halasi Tükör

I. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

MEGJELENIK KÉTHETENTE, PÉNTEKEN O ÁRA: 5,— FT

KISKUNHALAS, 1987. JÚLIUS 10.

VÁLTOZIK A FORGALMI REND IS

Augusztus 1-jétől: fizetőparkolás

Három hét múlva Halas belvárosában is megjelennek a parkolódíjat szedő őrök. A ma még félig-meddig titoknak minősülő előkészületekbe Szabados János, a városi tanács műszaki osztályának vezetője avatta be szerkesztőségünket.

A mintegy háromszáz parkolóhely több mint egy évtizede megvan, karbantartásukra, újabbak építésére egyszerűen nincs pénz. Mivel a felmérés azt igazolta, hogy lassan és nehezen szabadulnak fel a parkolóhelyek, a tanács vezetői, egyetértve a témában illetékes szakhatóságokkal, úgy döntöttek: be kell vezetni a kijelölt sávokban leálló gépkocsik után a díjbeszedést. Tehát: augusztus elsejétől a Lenin téren, a Halasi áruház, a Kiskun áruház, gyermekáruház előtt, a Hősök terén a taxiállomás mellett, valamint a templom és a piac környékén az autósoknak fizetniük kell.

Megváltozik a vásárcsarnok szomszédságában a forgalmi rend. Mintegy 170–200 autó várakozására alkalmas teret alakítanak ki itt a napokban. Egyirányú lesz a közlekedés a Magyar utca felé, a parókia előtt felszámolják a kerékpár megőrzőt, és ott is leálló sávokat képeznek ki. Az út jobb

O Ma még csak a Sóstónál szedik a díjat... (Somos László felvétele)

oldalán is meg lehet majd állni a Május 1 téren, míg a baloldalt a piaci boltokba árut hozó kocsik használhatják. A Semmelweis téren a csarnok felőli parkoló mindig zsúfolt, ezért az út bal oldalán is meg lehet majd állni.

Egyirányú lesz a városközpont felé a piac főbejárata előtti útszakasz, itt ugyancsak várakozhatnak majd az autók az úttest

baloldalán, sőt a rendszeres árusoknak éves parkolóberletet is kínálnak. A Fűrész utcai megálló tóvább bővítik, ha szűknek bizonyulna, újabb helyek alakíthatók ki. A város más részein ezentúl is díjtalan marad a parkolás.

Automaták felállítását egyelőre nem tervezik, díjbeszedőket alkalmaznak. Hétköznap reggel 6 és este 6 között, szombaton

reggel 6 és 14 óra között kell fizetnünk, este és munkaszüneti napokon ezután is ingyenesen használhatunk minden placcot. Hogy mennyibe kerül a parkolás? Fél órára 4, egy órára pedig 8 forint. (Éppen duplája például a kecskemétié.) Vagyis: ami az árat illeti, közelítjük a világszínvonalat...

Horváth Róbert

Átjátszóadónk árnyékában

A sóstói tv-átjátszóadó 1983. november 30-án készült el azzal a céllal, hogy a központi 1-es műsor vételi lehetőségeit javítsa a városban és környékén. Ezzel el szeretnék oszlatni minden téves nézetét a „szerkezet” rendeltetését illetően.

A helyi postán azonban, ahol antennával ellenőrzik a vétel minőségét, igen borús képet festettek róla a szakemberek:

— Olyan, mintha nem is lenne! Működik, de Halalason senki sem „veszi”.

— Jó ideig csak személyes képet kaptunk, mert a paraméterek nem felelnek meg a helyi valóságnak.

— A város valamennyi antennáját Szentesre állították. Az ottani adó jó képet ad.

□ □ □

Az ügyben az egyik illetékes a szentesi felügyelőség. Többszörös törpének érzem magam az óriás

mellett: figyelem az antennarendszert, melyről tv- és URH-adásokat sugároznak milliók felé. A rend és tisztaság tiszteletet, fegyelmet parancsol. Kiss Lajos műszaki osztályvezető szétárja a kezét:

— Nem tudom milyen megfontolásból került az adó Halasra, de tény: a vételkörzetek határán szükség volt átjátszók telepítésére.

— Mégsem észleljük a változást. Ennek mi lehet az oka?

— Többször jártam Halason és szóvá is tettem, hogy az antennákat nem állították át az adóra, és az erősítőket sem hangolták át. Tudom, a lakosságot nem érdekli honnan jön a jel, csak élvezhető legyen a kép. Ráadásul: az a kis „torony” nem is körsugárzó, tehát a vételi lehetőségek az építkezések folytán behatárolódtak.

— Ez azt jelenti, hogy a 8–10 emeletes épületek kizárják a jó vételt?

— Feltétlenül. Az antennára csupán 26 méteres, ha „belátását” eltakarjuk, mindenképpen leárnyékolunk egy körzetet.

□ □ □

Visszafelé jövet többször rápillantottam a posta által kiadott országos sugárzási térképre, és máig azon tépelődöm: miért éppen az egyes műsort kellett erősíteni, amikor városunk az URH valamennyi sávjában igazi „fehér folt”.

Reléállomásunk tövében egyébként virul a földi-eper, a paradicsom, a krumpoli és a gyümölcsfák is roskadoznak. Ha Kiskunhalas nem is veszi hasznát az antennakolosszusnak, ez a szép kert itt jól látható színes képet ad a gondnok szorgos munkájáról. Amit nevezhetünk akár az egyes program felerősített Halasi változatának...

P. L.

Kevés a lakatos

Megkezdődtek a beiratkozások a város szakmunkásképző iskoláiba. Az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is sokan jelentkeznek az úgynevezett divatos szakmákra.

A kereskedelmi és vendéglátóipari iskolában a legnagyobb érdeklődés a ruházati eladói szakma iránt nyilvánul meg. A megfelelő arányok kialakítása érdekében megőrzőbálják a fiatalokat átirányítani más kereskedelmi pályákra: a szülőkkel és a gyerekekkel folytatott beszélgetések általában sikerrel járnak.

A 618-as szakmunkásképzőben autójavítónak, karosszéria lakatosnak, auto-villamossági szerelőnek és szobafestőnek akarnak legtöbbször tanulni. A hagyományos vasipari — például a lakatos, az esztergályos, vagy a hegesztő — szakmákhoz esekély a vonzódás. Szemléltetésül egy elgondolkodtató, egyben elszomorító adat: a városból most júniusban mindössze tizenkét harmadéves gépi forgácsoló tanuló tett szakmunkásvizsgát.

Hogy ezekről a tömegek által rohamozott foglalkozási ágakról eltereljék a figyelmet, az intézet tanárai kénytelenek szelektálni, mégpedig az általános iskolai bizonyítvány jegyét alapján. Így automatikusan átkerülnek a fiatalok az ipar számára nélkülözhetetlen hiányszakmákba.

K. P.

MIRE JUT IDŐ?

1986-ban nemzeti jövedelmünk mindössze 0,6 százalékkal nőtt, a gazdasági hatékonyság javulása elmaradt. A belföldi reánszínvonal 3,4, ezen belül a lakossági fogyasztás 2,7 százalékkal emelkedett. A költségvetés deficitje a tervezetnek 1000, mint kétszeresére ugrott. Termelékeny és rogasztóként — az új adó-, ár- és jövedelem szabályozó rendszer előkészítésével — nap mint nap érezzük a kedvezőtlen gazdasági folyamatok következményeit. A folyamatos és továbbra is folytatódó aremles, az életszínvonal 7 évre tartó visszaiogottsága — sokak esetében csökkenése — proóra teszi a társadalom túróképességét.

Az emberek életvitelében egyre nagyobb jelentőséggel bír az ingatlanok és a tartós fogyasztási cikkek megszerzése. Ezek nemcsak hasznai értékként nyilvánulnak meg, hanem értékmegőrző, sőt jövedelemteremtő szerepet is betöltenek, hiszen a pénzmegtakarítás — az infláció ütemét el nem érő, OTP által fizetett kamat miatt — még értékmegőrzésre sem alkalmas. És, nem vitás, egészséges hajtóerőt jelentenek a többletjövedelem eléréséhez.

A családok 65–70 százaléka a „második gazdaságban” keresi a drasztikusan növekvő költségek feuzetét. Ide tartozik a háztáji és egyéb formákban folyó mezőgazdasági kistermelés, a másod- és mellékállás, a túlórázás, a szerződésen és megbízáson alapuló, főfoglalkozás melletti maszkolás, az ingatlanok teljes vagy részleges bérbeadása, a gmk.

A főmunkaidőn túl végzett munka a szabadidőből rabol el értékes órákat, hiszen ma már a regenerálódásra, a családra, a művelődésre és az aktív pihenésre szánt időből naponta átlagban 3-4 órát kénytelen az ember kiszakítani. Ha pedig, példának véve az értelmiséget, e réteg hivatása egyebek között a társadalmi kérdések megoldásában való részvétel, egyfajta szellemi alapállás, melynek fundamentuma a szaktudás és a képzettségből adódóan egy nagyobb összefüggéseket átfogni képes szemléletmód is, mely más társadalmi csoportok különböző részérdekeit is megfogalmazza és képviseli, akkor a permanens önképzésre, szakmai fejlődésre vajon hogy marad ideje a „második gazdaság” után?

A kulturális élet értékteremtő és -terjesztő szerepét 1982 óta egyre nehezebb összeegyeztetni a gazdasági szempontokkal: a szabadidő csökken, a kultúra pedig egyre többre kerül. Így érthető, hogy előtérbe kerültek a moziban, a színházban, a zenéi életben a szórakoztató műfajok, a szépirodalomban a lektűrök, a képző- és iparművészetben a lakásdíszítés (olykor a giccses izlés) kiszolgálói. Egyre több embernek egyetlen szórakozási és művelődési lehetősége marad: a televízió. A könyvtárnak nyáron észrevehetően csökken a látogatottsága, hiszen a vizsgaidőszaknak vége, a diákok üdülnek, a szorgalmas olvasók pedig annyi elfoglaltságot találnak a földeken, hogy nem jut idő és energia az olvasásra. A Gózon István Művelődési Központ Múzeumkert esték című sorozatára minden bérlet elkelt, sajnos itt is inkább a késői kezdés, mintsem a műsorválasztás igazodott a művészi-minőségi igényekhez.

A megcsontított szabadidőben a gyerekekre is kevesebb idő jut. Mivel az életre nevelünk, segíthetnek a szülőknek, ugyanakkor veszélybe kerül a tudás presztízse, mert ha a diplomás apuka a kukorica és a paprika segítségével tud csak kocsit venni, akkor minek tanulni? Nem véletlen, hogy a kisdíjak arra a kérdésre, hogy mi lesz, ha nagy leszel, sokszor dipoláris válaszokat adnak, mint például: orvos vagy butikos.

A gazdaság mai helyzetéből következően egyetemes társadalmi érdekek átrendeződhetnek, egyik a másikhoz viszonyítva előbbre vagy hátrább sorolódik. A dolgok természetéből fakadóan nem érvényesülhet minden érdek, s ha összeütköznek, akkor az nemcsak valakiknek a javára, hanem valakiknek a kárára is történik.

Hol a határ, ameddig nem károsodik maradandóan az értéktudatunk, a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásunk?

Rozsnyai Sarolta

szénsavas és rostos üdítők, szörpök, nektárok

Csaknem teljes az italskála

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság 1987-es italforgalmazási tervét a korábbi évekhez viszonyítva jelentősen megemelte. A teljesítésben kulcsszerep jut a termékszerkezet átalakításának, aminek következményeként július 15-én megjelenik az üzletekben üdítőital-családjuk. A fejlődés eme új útjáról, törekvéseikről Hajma Géza termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes tájékoztatta lapunkat.

— Termelésünkben régóta meghatározó az italféleségek előállítására és forgalmazására. Jelenleg mintegy hetvenféle itallal vagyunk jelen a piacon: borral, pezsgővel, borpárlatokkal, likőrökkel. Alig egy éves koncepciónk, hogy — a megváltozott keresleti viszonyokhoz igazodva — kisebb alkoholtartalmú, zömében gyümölcsalapanyagú italokat, valamint szeszesmentes üdítőket gyártunk. Elsőként, hétfőtől, ötféle, literes, szénsavas üdítőitalunkkal találkozhatnak a vásárlók. Külön fantáziánévvel nem adtuk nekik, különleges címkéjük ugyanis megkülönbözteti a többi hasonló árutól.

— Tajói üzemünkbe, a három gépsor mellé a közelmúltban vettünk egy nyugatnémet berendezést, ennek teljesítménye óránként tízezer üveg megtöltése. A próbagyártás tapasztalatai kedvezőek, így a narancs, a maracuja, a mangó, az ananász és a málna ízű készítményekből az év végéig mintegy három millió palackkal kívánunk értékesíteni. Hamarosan megismerkedhetnek felliteres, rostos meggy és kajsziarack szörpünkkel és decemberig újabb termékekkel — nektárokkal, szénsavas tea-szörpvel, rostos üdítővel — is jelentkezünk. Így aztán a sör és az ásványvíz kivételével a teljes italskálat kínáljuk a belföldi fogyasztóknak. Reméljük, hamarosan két, két és fél decis palackot is kapunk az üvegyáraktól.

— Szerződéses előtér állunk a Skálával egy, az eddigieknél kedvezőbb élettani hatású üdítőcsaláddal forgalmazására, de ez egy éves koncepciónk, hogy — a megváltozott keresleti viszonyokhoz igazodva — kisebb alkoholtartalmú, zömében gyümölcsalapanyagú italokat, valamint szeszesmentes üdítőket gyártunk. Elsőként, hétfőtől, ötféle, literes, szénsavas üdítőitalunkkal találkozhatnak a vásárlók. Külön fantáziánévvel nem adtuk nekik, különleges címkéjük ugyanis megkülönbözteti a többi hasonló árutól.

— Tajói üzemünkbe, a három gépsor mellé a közelmúltban vettünk egy nyugatnémet berendezést, ennek teljesítménye óránként tízezer üveg megtöltése. A próbagyártás tapasztalatai kedvezőek, így a narancs, a maracuja, a mangó, az ananász és a málna ízű készítmények-

H. R.

A halasi mészhomok téglagyár a századfordulón létesült. Evtizedekig — a Barnevál mellett — ez az üzem nyújtott ipari munkalehetőséget a városban. „Pályafutása” során többször cserélt gazdát, most a Vörös Szikra Termelőszövetkezeté. A gyár helyzetéről, gondjairól, jövőjéről faggattuk a tsz illetékeit.

„MÉG EGYSZER NEM ÚJÍTJUK FEL A GÉPEKET”

Szeitz Ádám elnök: — Az Alföldi Téglaiipari Vállalattól vásároltuk meg 1983-ban, lerobbant állapotban. Hogy dolgozni tudjunk, fel kellett újítani. A nagyjavítás igen nehéz volt, mivel a 80 éves gépmatuzsálemek főbb alkatrészeit egyedileg kellett megcsináltatni. Végül is

Téglagyár a város szélén

befejeztük a rekonstrukciót, ami 2 millióba került.

Befektetések azonban, sajnos, nem térültek meg. Az új hőszigetelési szabványok, valamint az építési kedv csökkenése miatt a mészhomok téglák iránt csökkent az érdeklődés. A napi 18–20 ezer darabos termelés duplájára lennének képesek, ám így is hamar megtelnek raktáraink. Ilyenkor kénytelenek vagyunk leállítani a gyárat és várni, amíg elfogy a készlet. Ezzel a kihasználtsággal viszont évi 1–1,5 millió forint veszteséget termelünk.

A megyei és a városi érdekeket szem előtt tartva egyelőre nem zárjuk be, de ha a gépek komolyabban meghibásodnak,

még egyszer nem újítjuk fel azokat.

„CSAK A SZINTENTARTÁSRA TÖREKEDHETÜNK”

Lakos Benő üzemvezetői irodájában kerestük fel. Nostalgia érződött a szavaiból, amikor a gondokat kezdte sorolni. Húsz éve dolgozik itt, ezalatt sok változást átélt. Voltak hullámvölgyek régebben is, mégis sikerült talpon maradni.

— Legnagyobb problémát az egyoldalúság jelenti. Ezekkel a régi berendezésekkel a mészhomok téglán kívül mást nem tudunk gyártani. Ráadásul: túlzottan energiaigényes a munka. A gőz előállításához nem kapunk

magasabb kalóriaértékű szenet, baj van a mész minőségével is. Ilyen körülmények között — a termelést a kereslethez igazítva — csak a szintentartásra törekedhetünk. Jó lenne, ha az itt dolgozó mintegy negyven embernek — akik közül néhány már 15–20 éves tőzsgárdatag — nem kellene más elfoglaltság után nézni, még akkor sem, ha ez a szövetkezetben belül megoldható.

A továbblépéshez — véleményem szerint — elsősorban korszerűsíteni kellene a technológiát és, hát, új gépeket vásárolni, hogy a piac igényeihez jobban alkalmazkodó termékeket honosíthassunk meg. Mindehhez azonban pénz kéne és nem is kevés...

Kovács Pál

VAJDÁNAK LENNI SEM KÖNNYŰ ...

Életkép a cigánysorról

A Széksós úti szélszaggatta cigánysor viskóit nézve alig tudok különbséget tenni ajtó és ablak között, hiszen itt is ott is látok kijönni embereket. A sor végén takaros házikó áll, bekerített konyhakerttel, virágokkal, gyümölcsfákkal. Itt él az 1972-ben megválasztott cigányvajda, Kolompár Mátvás, hatodmagával, három szobában.

A helyiségekben rend, tisztaság, az asztalon friss virág. Nem titkolom: a személye épp úgy érdekelt, mint az, hogyan értékelik cigányfejjel a városiak, a magyarok róluk alkotott véleményét.

— Sajnos egyet kell értenek vele. Annyira elszaporodtak a cigány bűncselekmények, nem tudom, egyáltalán helyre lehet-e ezt hozni. Nagyon sok nem közénk való idegen jött a városba, nem lehet már követni: ki a rossz és ki a jó...

— Van-e szava, tekintélye a cigánybíróknak és tud-e élni vele?

— Elmúlt már az az idő, mikor hatalma volt a vajdának. Manapság a tízéves gyerek is megfenyeget a bicskával, mert

ilyen idős korokban általában már hordanak magukkal kést. Huszonöt éve vagyok önkéntes rendőr, de legtöbbször szükségem van a rendőri segítségre.

— Milyen következményekkel járt a cigány lakosság betelepítése a városba?

— Szétszakadtak a közösségek és elkezdődött az ellenségeskedés. Nem tudom már figyelni, ki hová megy, miből él, tisztán tartja-e a körzetét. Mert, tudja, régen minden ilyenre volt szemem. A kényes ügyeket egymás között elrendeztük. Mindig meg-

tudtam, ha valaki valami balhét csinált. Így meg csak a zsúfoltság nőtt meg. A szomszédban, a szobakonyhás lakásban, nézve meg, 32-en laknak. Hát hogyan lehet ott rendet tartani? Nem a felnőttekkel van a baj, hanem a lurkókkal, meg a fiatalokkal. Ezek, ha otthon nem kapnak pénzt, elmennek lopni, betörni...

Átme gyünk a szomszédhoz. A lakás, jóindulattal, istállóknak nevezhető: az ablakok és ajtók beszakítva, irdatlan összevisszaság és kosz mindenütt. A házigazda elmeséli, hogyan alszanak; szinte minden négyzetcentiméter foglalt. A kérdés egyfolytában az agyamban motoszkál: jögnék van-e kiszakítani őket megszokott környezetükből? A cigány és a „nemcigány” közötti különbség éppen a két kultúra eltéréseiből, a sajátos gondolkodásmódból, életvitelből adódik.

— Mégis, maga szerint mi a megoldás? — kérdelem a vajdától.

— A cigányoknak teljesen más a mentalitásuk. Hiába erőltetik a betelepít-

tést, egy részük jön vissza. Persze nagyon sokról tudok, akinek sikerült beilleszkedni, bár azok nem is nagyon tartják a kapcsolatot a telepiekkel. A mi életünket csak mi tudjuk élni, itt, így, elkülönítve.

— Ezt hogy érti? Jobb volt az a világ, mikor még állt a putrisor, a város szegyeneként?

— Nem, dehogyan! De a városba semmiképpen nem kellett volna beeröltetni a családokat. Inkább külterületen, a tanyavilágban kaptak volna cs-lakásokat, ott lehetne cigányiskola, cigánybolt, sőt még rendőr is közülünk kellene. Persze mindenki dolgozna és egy busz szállítaná a munkásokat.

Közben én már a földön járok. Hallgatom Kolompár Mátvás cigánybíró, akit akkoriban nem kérdeztek meg a döntések helyességéről, s aki ma is nosztalgiaival gondol arra az időre, amikor saját maguk dönthettek saját sorsukról és nem kellett a fajtáját nem ismerők, szokásaikat idegenként kezelők bábáskodását elfogadni. És egyikünk sem mon-

(Somos László felvételei)

ja ki, bár tudjuk: a városi cigányoknál a folyamatos válságélmény, kisebbrendűségi érzés és elidegenedés figyelhető meg. Annak ellenére, hogy

körükben a legerősebb a készség és a hajlam a társadalmi és politikai integrációra...

Posztobányi László

62-SZERES ÚJÍTÓ A MÁV-NÁL, ÁMDE ...

Pilóta szeretett volna lenni

Zömök, őszülő hajú ember Orbán Balázs. Ha behívják az irodába és helylyel kínálják, újságpapírt kér, mondván: rátenné a székre, nehogy olajos legyen. Eredetileg lakatos, most a MÁV kiskunhalasi fűtőházában tmk-s. A Kiváló újító jelvény arany fokozatának tulajdonosa, szocialista brigádvezető.

— Nem gondoltam volna fiatalemberként, hogy egykor vasutas leszek. Nem érdekelték engem akkoriban a gőzparipák, teljesen más szakmába voltam szerelmes. 1933-ban születtem, és már csepere-dő gyermekként az eget figyeltem; nagy élmény volt, ha egy repülőgépet láthattam. Cimboráim sokféle foglalkozásról ábrándoztak, én, a szobafestő mester fia pilóta akartam lenni, ha török, ha szakad! Engem ettől el nem téríthetett senki! Ha láttam egy repülőgépet, rögtön fűrni, faragni kezdtem, és az udvarunkban szaporodni kezdtek a forgó propeller-lerű makettek.

Sajnos, egyre többet láttam belőlük a levegőben, mert kitört a második világháború. A családom férfitagjait a frontra vítették; nagyon keserves évek következtek, testvéremmel és édesanyámmal szegényesen éltünk, kis földet műveltünk. Aztán, a háború után, nehéz volt elhelyezkedni. Betonlocsolóként dolgoztam a lakásépítő vállalatnál, ahol a fiatalokkal ifjúsági brigádot alakítottunk, és segítettünk mindenütt, ahol szükség volt rá.

1950-ben hallottam, hogy az akkori Rákosi Mátyás Vas- és Fémművekben, a mai Csepelen lakatos mesterséget lehet tanulni. Mentem, mert kellett a szakma, szerettem a vasat, fémmel bibelődni, és hittem, hogy Pesten a repüléshez is közelebb kerülök. Izgalmas évek következtek: tanulás, mozgalmi munka, repülés. A fémmű lakatos részlegének voltam a DISZ-titkára, a csepeli

(Lévay Kálmán felvétele)

repülős szövetségben pedig teljesült az álmom: felszállhattam.

Jelentkeztem a szolnoki Kilián György iskolára, de nem vettek föl, mert a keresztapámnak volt egy kis szatócsüzlete. Ez így ment akkoriban. Nehezen törődtem bele, gondoltam, később majd csak sikerül. Közbejött a katonaság, 1957. januárjában szereltem le, az ellenforradalmat végig egyenruhában, katonaként éltem át.

Pontosan 30 éve, 1957. február 18-án léptem be a vasúthoz, lakatosként egyenesen a fűtőházba. Megszerettem ezt a munkát, mi mással bizonyíthatnám, mint hogy eddig hatvan elfogadott és bevezetett újításom van, kettőt

pedig most próbálnak ki. A szocialista brigádot 1963-ban alapítottuk meg. Öt-szörös aranykoszorús kollektívánk elnyerte a MÁV Kiváló brigádja címet is.

Szinte kizárólag a két kezemmel építettem fel egy szép családi házat. A fiam nem az apja szakmáját folytatta, építésmérnök a KUNÉP-nél. Nem bánom, mert ő is azt csinálja, amit szeret, és ez elengedhetetlen az ember életében. Engem meg, hogy úgy mondjam „megcsapott a mozdony füstje”. Tudja: amit csinálók és ahogy csinálom, megbecsülik, és ez nagyon fontos, ha nem a legfontosabb...

Lejegyezte:
Kis Gyula

MÚZEUMKERTI BESZÉLGETÉS

Tahi Tóth László elégedett

A Múzeumkerti esték nyitó előadása előtt kértem rövid beszélgetésre Tahi Tóth László Jászai-díjas színművészt.

— Milyen volt a most zárult színházi évad?

— Elégedett vagyok, öt darabban játszottam a Vígszínházban és a Pestiben, valamennyi telt ház előtt „ment”. Simon Gray Kicsengetésében és Sarkadi Oszlopos Simeonjában főszerepet alakítottam.

— Manapság divatos a színház válságáról beszélni...

— Nekem az a véleményem, hogy az igazi színész a szerepekkel és a produkciónak törődik. Én soha nem medítáltam ilyen dolgokon.

— Mégis: milyen ember ön?

— Azt hiszem, nehezen oldódó és hűségese. Ez vonatkozik a magánéletemre és a szakmámra is. Utób-

bira elég, ha megemlítem, hogy 1966-ban mint főiskolai végzőst szemelt ki Várkonyi Zoltán és ajánlott szerződést a Vígszínházba. Most töltöttem el ott a huszadik szünetem. — Vannak-e szerepálmái?

— Nincsenek. Megbízom

a rendezők választásában. Vagy inkább úgy fogalmaznék: Shakespeare, Csehov, O'Neil a kedvenc darabiróm.

— Az utóbbi időben nem látjuk a filmvásznon.

— Még kezdőként eljártam több filmfőszerepet, aztán felfedezett a tv, ahol azóta is gyakran foglalkoztatnak. Valahogy elmaradtak a filmes meghívások. Talán kiestem a rendezők érdeklődési köréből, de az is igaz, hogy néhány filmszerepet, már visszautasítottam.

— Ez a ma esti fellépés az idei szünetzárója?

— Tulajdonképpen igen. Ezután két hónapig hátra fordítok a szakmának és Olaszországba utazom. Ott töltődöm fel a következő évadra, mert szeptemberben egy új Csúrka-bemutató próbái indulnak.

—th —t

Óvintézkedések az AIDS-fertőzés megelőzésére

Mint köztudott: korunk pestisének, az AIDS-nek a vírusa a vérrel (is) terjed. Ám, hogy ki fertőzött már meg, ki terjesztheti a kórt, azt csak tüzetes orvosi vizsgálat tudja kideríteni. Ezért fő az óvatosság!

A Kiskunhalasi Városi Egészségügyi-Járványügyi Felügyelőség 1987/177-2. számú kifüggesztendő körlevele a személyi, higiénés és szolgáltatást végző iparosoknak, fodrász- és kozmetikai egységeknek szól. Idézzünk belőle:

„A megyei KÖJAL-hoz a személyi higiénét ellátó egységek közegészségügyi hiányosságaival kapcsolatban az utóbbi időben több irányból érkezett jelzés. A bejelentések főleg a kéz- és lábápolóipari munkaeszközök egymásutánján közvetlen használatát, illetve azok munkaközbeni tisztításának, fertőtlenítésének elmulasztását kifogásolták. Az említett munkakörökben higiénés szem-

pontból főleg azokra a munkafolyamatokra gondolunk, melyeknél a sérülés lehetősége fennáll, miközben az eszközök vérrrel való szennyeződése elkerülhetetlen (borotválás, manikűrözés, pedikűrözés). A 6/1969. (IX. 4.) Eü.M. számú közegészségügyi jogszabály szellemének megfelelően a felszerelési tárgyakat, munkaeszközöket és edényeket állandóan jókarban, használható állapotban, szennyeződéstől védetten, tisztán kell tartani! Gondoskodni kell a munkaeszközök folyamatos tisztításáról és hatásos fertőtlenítéséről.”

A körlevél ezután felsorolja a fertőtlenítéshez használható és használható szerek, a használat módját, majd a szolgáltatások magatartásáról és kötelességeiről ír:

„Az eszközök és berendezési tárgyak hatékony fertőtlenítését mellett kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a kiszolgáló személyzet higiénés

magatartásának (például a vendéggel való foglalkozás megkezdésekor a vendég előtt mosson kezet, fertőtlenítsen a kezét, a vendég előtt vegye ki a fertőtlenítőszerből az ollót, vagy a borotvát, kést és törölje le alkohollal... stb.) A vendégnek tapasztalnia kell, hogy minden lehető megtesszék szakszerű és egészségügyi szempontból is biztonságos eljárással. Ezen körlevelet a helyiség falára kérem kifüggeszteni, hogy a vendég, ha igényli, ellenőrizhesse: betartják-e az utasítás minden pontját.” Aláírás: Dr. Stuhl Eva sk. AKJF-felügyelő.

Ez a felvilágosító-utasító irat már eljutott minden halasi illetékeshez. Passzusainak betartása, betartatása legyen minden érintettnek lelkiismereti ügye. A vendégnek, a kuncsaftnak pedig figyelmeztető a számonkéréshez...

Harmos Jenő

SÓSTÓI NYÁR

Botrány a kunfehértói fórumon

A kunfehértói törekonstruációval lapunk már több alkalommal foglalkozott. Legutóbbi számunkban maga a tanácselnök nyilatkozta, hogy hamarosan egy fórumon ad számot a befizetett teho felhasználásáról, a munkák menetéről.

Akkor azt hittük: természetesen medrébe terelődött és ott folyik tovább a kibontakozott társadalmi vita. Úgy tűnik: tévedtünk. Sajnos...

A fórumon felfokozott várakozással jelent meg több mint száz üdülőtulajdonos, köztük szép számmal szegediek és budapestiek. Am arra, ami június 20-án délután ott fogadta őket, nem számítottak...

Már az is gyanús volt, hogy Frieber István egymagában jelent meg, felvállalva az összes szakmai kérdésre adandó választ is. Aztán. A házigazda tanácselnök öltözete inkább hasonlított egy kert munkására, semmint az államigazgatási szerv

hivatalos képviselőjére. Ami pedig végképp felkorbácsolta az indulatokat: ahogyan az érdeklődőket öt perc alatt elintézte. A köztudatra nem volt hajlandó felállni, hogy mindenki lássa és hallja. A köréje összegyűltek közül jó, ha tucatnyian értették, amit mondott. Hangozó berendezés nem volt, s nem készült jegyzőkönyv, vagy emlékeztető sem.

Egy összehajtott papírlapot kezében tartva, összefüggéstelen, ellentmondó, zavaros tájékoztatóját befejezve, bejelentette, hogy részéről ennyit kívánt elmondani. Mivel a nyelve többször is megakadt a beszédben, nem kevesen tették föl a kérdést félhangosan, álmélkodva: ez az ember ittas?

A feldühödött hallgatóság ezt követően kérdésekkel kezdte ostromolni a tanácselnököt, akinek válaszaik közül íme néhány. Kérdés: — Mikor lesz végre víz a tóban? Válasz: — Nem vagyok szent

László, hogy vizet fakaszszak. Kérdés: — Miért tűntek el az utcákról a kukák? Válasz: — Ezt konkrétan nem tudom, annyit elmondhatok, hogy egyesek bevitték a nyaralójukba, s azzal profiltáltak (sic!). Elképesztő mekkora felzúdulás fogadta Frieber István ama kérdését, hogy van-e a megjelentek között ötödik osztályos tanuló. Miután tudomására hozták, hogy nincsenek jelen gyerekek, közölte, hogy már az ötödikesek is ismerik a „közlekedési eszközök” (sic!) elvét. Hát ez érvényes a tóra is.

Végül elkeseredésében egy üdülőtulajdonos javasolta: alkalmazzanak egy közgazdászt, aki aláírásával igazol minden kifizetést a tulajdonosok pénzéből. Erre az a felelet szaladt ki a tanácselnök száján, hogy ez hülyeség.

A már-már tettelegességbe torkolló összefüggést Vácz Lászlónak, a helyi tsz elnökének határozott fellépése mentette meg.

Neki sikerült lecsillapítani a kedélyeket. Szólt a megoldásról és arról, hogy a szövetséget szeretné a halgazdálkodást kezébe venni, s augusztus 16-án megalkotják a horgász egyesületet. A kitaróbbak — sokan ugyanis már korábban felháborodva távoztak — a többség jelenlévő agilis, de a témában laikus tagjaival a kivitelezési tervek alapján tisztázták a tó állapotát és a helyesnek tűnő megoldást. A többség elfogadta, hogy az iszapkotrással kell a helyreállítást mihamarabb elkezdeni.

Az üdülőtulajdonosok nevében fogalmazódott meg az a kérdés, hogy a helyi tanács a fórumot augusztus 20-án ismétlje meg. Ekkorra készítsenek frásos beszámolót, amit kapjon meg mindenki. (A botrányos gyűlésen történtek miatt a városi pártbizottság a tanács vezetője ellen vizsgálatot kezdeményezett, melynek eredményéről beszámolunk olvasóinknak.) — orv —

O Az előtérben napozó hölgyek felsőrész nélküli fürdőruhájukat lapunk nyilvánosságának csak hátul-, a strand közönségének előlénzetben is bemutatták. A fotós kolléga szerint jól állt rajtuk...

(Somos László felvétele)

Tanácsháza, a bejáratától jobbra, az első ajtó: a népszámlálást végző csoport. Itt foglalkoznak a városban és környékén elvesztett, illetve megtalált tárgyakkal. Fejes Ferencné a csoport ügyintézője egy nagy könyvből összegzi: mi mindent adtak le náluk a közelmúltban a becsületes emberek. A leltár: tizenhat kerékpár, egy Romet, motor, hordozható asztali rádió, kulcsos, egy holland állampolgár iratai, egy pénztárca, néhány száz forinttal.

— Ez sok vagy kevés? — kérdezem.
— A tavalyi 81 tételhez képest, fél év alatt, kevés.
— Mi lesz a tárgyak sorsa, ha gazdájuk nem jelentkezik értük?
— Három hónapig őriz-

A talált tárgyak osztályán

zük, aztán 8 napon belül átveheti a megtaláló, ha igényt tart rá. Ha nem, akkor még három hónapig vigyáz rá a tanács, majd Bajára kerülnek, a bizományi áruházba.
— Itt nem lehetne érté-

kesíteni őket?

— Volt róla szó, hogy eljön egy becsüs, megállapítja az értéküket, mi meg vállaltuk volna a kiárusítást, de nem lett belőle semmi...

— Miből hoznak be leg-többet?

— Kerékpárból, pénztár-cából, de kerestek már itt kutyát is, egy bácsi pedig legutóbb tehénláncot.

— És ha élőállatot ta-lálnak?

— Azt mi nem vállal-juk, átadjuk a mezőgazda-sági osztálynak.

— Úgy tudom, vannak emberek, akik sűrűn rá-bukkannak valamire.

— Bizony vannak nótó-rius megtalálók, de figye-lünk rájuk. A rendőrség-gel jó a kapcsolatunk, se-gítségükkel gyakran visz-szakerül az eltűnt holmi eredeti tulajdonosához.

Hajdók Zsóka

KULTURÁLIS KÍNÁLAT

(július 26-áig)

FAKLYA FILMSZÍNHÁZ
Július 10-én 6 és 8 órákor: Cápá II. (amerikai).

11-én, 12-én 4 órákor: Robin Hood nyíla (szovjet), 6 és 8 órákor: Cápá II. (amerikai).

13-án 6 és 8 órákor: Cápá II. (amerikai).

14-én 6 és 8 órákor: Filmmúzeum: Táncrend (francia).

15-én 6 és 8 órákor: Break II. (amerikai).

16-18-án 6 és 8 órákor: (18-án 4 órákor is): A kicsi kocsik legújabb kalandjai (amerikai).

19-én 4 órákor: Vadállatok a fedélzeten (szovjet), 6 és 8 órákor: Arulás és megtorlás (kínai).

20-22-én 6 és 8 órákor: Arulás és megtorlás (kínai).

23-án 6 és 8 órákor: Filmmúzeum: Johnny gitár (amerikai).

24-25-én 6 és 8 órákor: Country Texasban (amerikai).

25-26-án 4 órákor: Hugó a vizlő (magyar-amerikai mese-film).

26-án 6 és 8 órákor: A sárkány útja (hong-kong).

KERTMOZIK
Július 13-án 21 órákor, a 618-as ipari szakmunkásképzőben: Szépleányok (magyar).

17-én 21 órákor, a mezőgazdasági szakközépiskolában: A zsarú szava (francia).

23-án 21 órákor, a 618-as ipari szakmunkásképzőben: A kicsi kocsik legújabb kalandjai (amerikai). A kertvárosban: A zsarú szava (francia).

21-én 21 órákor, a mezőgazdasági szakközépiskolában: Az ifjú Frankenstein (amerikai).

GOZON ISTVÁN MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Július 12-én 16 órákor: Magányosok klubja. Vendég a komlói és a keceli magányosok klubja.

14-én 19 órákor: Forrás — Uj Tükör Klub. Beszélgetés a fényképezésről.

15-én 10 órákor: Játsszómű-hely, Rongybaba készítés.

18-án 16 órákor: Magányosok klubja. Fürdőzés a strandon.

21-én 19 órákor: Forrás — Uj Tükör Klub. Szellemi játékok.

22-én 10 órákor: Játsszómű-hely. Papírbjátékok készítése.

25-én 16 órákor: Magányosok klubja. Fagyaltlélután, zene-hallgatás.

ALTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Az intézmény, építkezés miatt, zárva.

JURINOVITS MIKLÓS ÜTTÖRŐHÁZ
Július 12-16-ig, naponta 10 órától: Vár a játékvasár cím-mel alkotónap, játéknap, sportnap.

VASUTASOK SZAKSZERVEZETE MŰVELŐDÉSI HÁZA
Július 11-én 20 órákor: vas-utasnap.

Az intézmény 13-tól tartarozás miatt, programokat nem szervez.

SZAKSZERVEZETEK SZAKMAKÖZI BIZOTTSÁGA
Július 13-án és 20-án 17 órákor: nosztalgia filmsorozat, nyugdíjasoknak.

Minden hétfőn és kedden 14-17 óráig: számítógépes programozás, saját elképzelés szerint.

VÁROSI KÖNYVTÁR
Nyitva: hétfőtől péntekig 9-19, szombaton 8-15 óráig.

THORMA JÁNOS MŰZEUM
Halas, a kiskun mezőváros, illetve Thorma Képcsarnok — állandó kiállítások. Megtekinthető: naponta 10-18 óráig. A múzeum hétfőn zárva.

GYŰJTEMÉNYEK HÁZA
(Bokányi Dezső u.)

Váci György, a könyvkötő-mester, Csorba Tibor festményel, Munkásmozgalmi emlékek című állandó kiállítások. Megtekinthető: 10-18 óráig. Hétfő szünnap.

Elfolyt 27 tonna olaj

Mulasztások sorozata vezetett oda, hogy május 22-én, az esti órákban csaknem 300 ezer forint értékű gázolaj folyt el a kiskunhalasi vasútállomáson levő gázolajtárolóból.

A lefejtéssel megbízott vasúti dolgozó rutinszerűen felszerelte a tömlőt, megnyitotta a tolozárát és távolabbi pihenőhelyére ment, ahol elnyomta az álmot. Tehette ezt azért is, mert a mérési napló szerint a tartályban kevés üzemanyag volt. Csak éppen azzal nem számolt, hogy elődje az adatokat fordítva írta be, és a valóságban az már majdnem megtelt. Egyébként a szintet azért sem ellenőrizte, mert a méréshez nem értett. Mindennek ellenére nem történt volna meg a baj, ha a túlfolyást megakadályozó zárósapka rendszeresen fel van szerelve.

A dolgozó pihent, a homok pedig magába szívta a kicsorgó olajat, körülbelül 27 tonnányit. Az egy méter mélyen szennyezett földet — a környezeti védelme érdekében — most kitermelik, és elszállítják a megsemmisítésre kijelölt helyre, ami a nagy távolság és a drága technológia miatt többet fog kerülni, mint a 27 tonna olaj ára.

A kár bizony tetemes. Mire mindent rendbe hoznak, lehet, megközelíti az egymilliót, és ez a MÁV költségvetését terheli. Ebben az esetben is, mint már annyiszor, a társadalmi tulajdonról feledkeztek meg azok, akiknek leginkább kötelességük törődni vele. Vajon a sajátjukkal is ilyen felelőtlenül bán-nak?

V. K.

ESKÜVŐ AZ OTTHONBAN

O A Bakó kastélyban a halasi szociális otthon fennállása óta első ízben került sor házasságkötésre. Június 27-én délben az intézet két lakója, az 54 éves Varga Erzsébet és a 83 esztendő Mészáros Márton esküdték egymásnak örök hűséget. Az ünnepséget jó hangulatú ebéd követte, majd az „Ifjú” pár különszobájába vonult vissza. (Horváth Róbert felvétele)

PARDON!

Nem lehetett volna várni?

El tudja képzelni az olvasó, mit érezhet az élő fa, ha tövestől csavarják ki a földből? És azt, hogy mit érezhet a tudósító, ha többszáz ilyen fát lát egymás mellett? ... Az előbbi aligha, az utóbbit talán ... De félre az érzékenységgel!

Június végén a szegedi út menti jókora gyümölcsöst felszámolták: lánc-talpasokkal rángatták ki a rengeteg meggy-, s a valamivel kevesebb cse-resznye- és körtefát. A meggyfákat közvetlenül a beérés előtt, jónéhányat roskadozva a terméstől.

A Vörös Szikra Tsz-ben kérdésekre elmondták: teljesen szabályosan, megyei selejtezési jegyzőkönyvvel történt a pusztítás. A terület 1985-ben 220, tavaly pedig 83 ezer forint veszteséget hozott. Az idén már nem is permeteztek, az ültetvényt leirták, helyét két hónappal ezelőtt fel kellett volna

szántani. Megtudtam továbbá: a gazdaság nehézségei annyira leterheltek, hogy csak és kizárólag(?) most érték rá. És még a földhivatal is szorította őket a határidővel, arról nem is szólva, hogy az állami dotációt is vissza kellene fizetni, ha megtartanák a gyümölcsöst.

Úgy tűnik: menthetetlenül rossz korbá születtém: megérttem én az efféle indoklást, ám képtelen vagyok elfogadni. Mert igaz, hogy manapság haladéktalanul meg kell szüntetni a veszteséges gazdálkodást, de a megtermelt javakat sem szabad pusztulni hagyni. És a meggy kilója a piacon még mindig 30 forint.

Az ég szerelmére, tényleg nem lehetett volna egy, netán két hetet várni? És szólni az embereknek, akárkinek ...

—nyil—

A négykerekű Itáliába tart

Néhány hete nem kis feltűnést kelt a város utcáin egy fura jármű. Gazdája, a 25 éves Kinsztler Zoltán faipari technikus mutatja be a gépet:

—Tavaly támadt az az ötletem, hogy csinálni kellene egy autóra hasonlító, négykerekű kerékpárt, amivel kényelmesen lehet utazni és ami komolyabb sebességet is el tud érni. Képzletben megszületett a terv, majd bátyámmal és barátommal, Ruskó Zoltánnal nekiláttunk a „fabrikálásnak”. A gép több száz órai munkánk eredménye. Lényegében egy négykerekű kerékpár, két ülésel, pedállal, kétszer kilenc váltóval, hat fékkel, akkumulátorral, lámpákkal. Most járatom be. Annyit már mondhatok, hogy egy személy kényelmesen, 20 kilométeres óránkénti sebességgel haladhat vele. Két ember akár 40-nel is száguldhát. Remélem, bírja a próbát a szerkezet, mert régi dédelgetett álmomat szeretném júliusban valóra váltani: Olaszországba készülünk vele.

(TÜ)KÖRET

— VASUTASNAP. A 37. vasutasnap tiszteletére július 11-én csomóponti ünnepséget rendeznek Halason. Ekkor adják át a Kiváló dolgozó kitüntetések és a törzsgárda-elismeréseket. Reggel nyolc órától a vasutas zenekar a MÁV Művelődési Ház előtt térzenét ad. A Sóstónál egésznapos programokat terveznek: lesz egyebek között főzőverseny és sokféle sportvetélkedő.

— Megszűnt a lengyel piac. A megyei tanács kereskedelmi osztályának határozata alapján július elsejétől megtiltották a lengyel turistáknak az iparcikk-árusítást. Eszerint a vásárcsarnokban sem kapnak helyjegyet és a város más részein sem pakolhatják ki portékáikat.

— NYILVÁNOS TELEFONOK. Ez év tavaszáig 14 nyilvános telefonállomás volt a városban, kettő pedig Kunfehértón. Az idén — a tanáccsal egyeztetve — további kilenc készüléket helyez ki a posta, mégpedig a Linhardt-Bajza utca, a Hunyadi-Honvéd utca, a Martos Flóra-Szűcs József utca és a Szabadkai út-Átlós utca sarkára, valamint a Sziklai S. térre, a Haragosos térre, a Vasút utca 14. elé, a Brinkus L. utcába, illetve az alsóvárosi óvoda mellé.

— Asztaliteniszesezőink az NB III-ban. A KAC-MEDOSZ asztalitenisz szakosztálya szép sikert ért el a napokban: a megyei bajnokság megnyerése után Szegeden, az osztályozón — valamennyi ellenfelét fölényesen legyőzve — az NB III-ba jutott. A Bácsalmási, Kuti, Ágoston, Széchenyi, Ambrus, Mikó összetételű csapat a jövőben feltétlenül nagyobb erkölcsi és anyagi támogatást érdemel.

Halasi Tükör

A Dél-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalat, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság, a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat, a Kiskunhalasi Vörös Október és Vörös Szikra Tsz. lapja Szerkesztő a szerkesztőbizottság A szerkesztőbizottság vezetője: Földi Lajos Felelős szerkesztő: Kutasi Ferenc A szerkesztőség címe: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 17. — Telefon: 22-144 Kiadja: a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat Felelős kiadó: Forgács Péter igazgató 87 0628 Petőfi Nyomda Kiskunmajsa Felelős vezető: Viktor János